

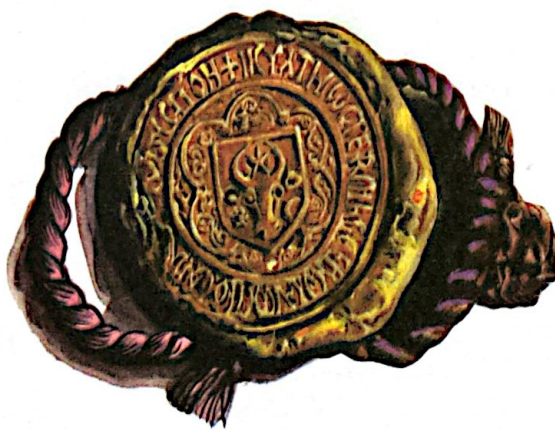
DUMITRU ALMAȘ

POVESTIRI ISTORICE

ANTOLOGIE

Partea I

Copertă și ilustrații
de VALENTIN TĂNASE

Coordonarea ediției
și repere biobibliografice
de VALERIA FILIMON

DUMITRU ALMAȘ
1908 – 1995

CUVÂNT ÎNAINTE

Istoria este, în fond, povestea vieții oamenilor. Cu cele bune și cu cele rele. Cu izbâzi și cu înfrângeri. Ea este și o mare carte de învățătură. Pentru oamenii de rând, dar mai ales pentru conducători, pentru liderii politici. Pentru a ști de unde vin, ce reprezintă ei și ce viitor au. Un popor care nu-și cunoaște istoria, orbecăie prin lume și riscă să dispară.

N. Iorga scria în urmă cu un secol: „Istoria, care se putea crede până acum că este o materie pe lângă celelalte, se învederează din ce în ce mai mult că este o necesitate. Da, cunoștința ei este o necesitate pentru conștiința umană: și pentru chibzuirea împrejurărilor și pentru tragerea concluziilor și pentru îndemnuri și pentru mângâieri”.

Dumitru Almaș, fost student al lui N. Iorga, s-a dedicat scrierii istoriei. Istoriei universale – cărțile sale, între acestea *Căderea Bastiliei* (despre Marea Revoluție Franceză de la 1789) și cea privind Războiul Civil din SUA, având titlul *Nord contra Sud*, constituie și astăzi un model de reconstituire a unor evenimente fundamentale din istoria modernă a omenirii.

O coordonată esențială a activității profesorului Dumitru Almaș o reprezintă cercetarea istoriei românilor și publicarea de monografii dedicate unor mari personalități, precum *Decebal*, *Ștefan cel Mare*, *Petru Rareș* sau *Mihai Viteazul*, dar și a unor romane istorice, precum cele dedicate marului cărturar și diplomat *Nicolae Miclesu Spătarul* și *Fraților Buzești*.

Profesor universitar, lucrând într-un mediu intelectual elevat, Dumitru Almaș a dovedit o excepțională capacitate de a se adresa - prin vorbă și prin scris - unui public extrem de variat. I-am ascultat, în calitate

de student la Facultatea de Istorie a Universității din București, prelegerile de înalt nivel științific privind istoria modernă universală. Am participat împreună la multe simpozioane și conferințe consacrate unor evenimente sau personalități istorice desfășurate în București, dar și în alte centre universitare și chiar în sate, în care au avut loc evenimente memorabile. De fiecare dată profesorul Almaș cucerea auditoriul prin capacitatea și talentul său de a reconstitui trecutul, adresându-se atât minții cât și sufletului celor prezenți.

Îmi amintesc că, la stăruința directoarei unei grădinițe din Drumul Taberei, frecventată de fetița mea, l-am invitat pe Dumitru Almaș (unchiul meu) să vorbească unor copii de 5-6 ani. S-a așezat pe un scăunel, în fața lor, și le-a povestit despre Ecaterina Teodoroiu. Fața copiilor se lumina atunci când profesorul evoca bătălia de la Jiu și curajul cu care tânăra eroină se avânta în lupta pentru apărarea patriei invadată de oamenii răi, dar se întuneca aflând că a fost rănită, iar mulți aveau lacrimi în ochi când au aflat despre moartea ei tragică. La sfârșit, după câteva momente de ezitare, mai mulți copii, băieței și fetițe, s-au apropiat de profesor, l-au prins de gât și au început să-l sărute, ca pe un părinte drag.

Cărțile sale intitulate *Povestiri istorice* - bazate pe documente, scrise cu un excepțional talent de scriitor, beneficiind și de o ilustrație bogată și sugestivă - s-au tipărit în tiraje de sute de mii de exemplare, fiind citite cu interes nu numai de copii, ci și de oamenii mari.

Anii s-au scurs, profesorul Dumitru Almaș a trecut în „lumea umbrelor”, dar opera sa a intrat în patrimoniul spiritual al

poporului român. Noua ediție, cuprinde 72 dintre povestirile sale istorice, care readuc în actualitate evenimente cu valoare de simbol, personalități excepționale, dar și oameni de rând care la un moment dat au devenit, prin fapta lor, eroi anonimi ai istoriei românilor.

Lucrarea de față beneficiază de o ilustrație impresionantă, datorată lui Valentin Tănase, artist plastic care s-a impus prin opera sa, atât în țară, cât și peste hotare. Lucrările sale de pictură murală împodobesc sediile unor importante instituții publice, inclusiv biserici, picturile sale impresionează prin maniera de abordare a unor teme importante, în centrul cărora se află Omul. Prin implicarea sa în această carte, pictorul Valentin Tănase dovedește că a pătruns în esența povestirilor istorice scrise de Dumitru Almaș, sporindu-le valențele intelectuale și emoționale.

Cartea de față răspunde unei necesități tot mai evidente în societatea românească actuală. S-a crezut o vreme că internetul și tehnica sunt atotcuprinzătoare, astfel că orice om care „apasă pe un buton” obține informațiile trebuitoare. Ca urmare, isto-

ria ca și literatura nu-și mai au locul într-o lume modernă tot mai informatizată.

Cei care au gândit – și au acționat – în acest fel nu au luat în seamă un fapt esențial: Omul nu este și nu poate fi redus la nivelul unei mașini, oricât de sofisticată ar fi ea. El este înzestrat cu sensibilitate, conștiință de sine, capacitatea de a analiza propria evoluție și, pe această bază, a prospecta viitorul.

Acest volum se adresează cu deosebire celor tineri, arătându-le cât de bogată este istoria românilor, câte lupte au dus moșii și strămoșii noștri, câte jefuri au suferit, dar și câte izbânzi au repurtat, câte valori au creat de-a lungul vremii, și toate acestea reprezintă patrimoniul inalienabil al poporului român. Citind aceste pagini, ne vom pătrunde de convingerea că noi, cei de astăzi, nu suntem niște frunze în bătaia vântului, care am venit de nicăieri și ne îndreptăm spre niciunde. Cunoșcând cine am fost, devenim conștienți de locul și rolul nostru în lume, stând cu fruntea sus, hotărâți să ne continuăm, cu demnitate și perseverență, urcușul pe scara istoriei.

Prof. univ. dr. Ioan Scurtu

